

Obrazovanje u javnom zdravstvu

Kakve specijaliste javnog zdravstva trebamo?

Dražen Jurković, Danijela Štimac

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Za zdravstvenu politiku i Ministarstvo zdravstva ovo je pitanje od iznimnog značenja jer upravo specijalizacija javnog zdravstva mora regrutirati kadrove sposobne kreirati i provoditi zdravstvenu politiku na dobrobit svih građana Republike Hrvatske. Javno zdravstvo mora biti stručni temelj Ministarstva zdravstva, predlagatelj, provoditelj, koordinator i evaluator zdravstvene politike.

Da bi odgovorio na izazove struke i vremena u kojem živimo, specijalist javnog zdravstva se mora preobraziti iz pukog promatrača i bilježnika pojava, u aktivnog sudionika zdravstvenog sustava koji svojim djelovanjem mijenja svijet u kojem živimo u smislu promicanja i unapređenja zdravlja, prevencije bolesti, kvalitetnije i dostupnije zdravstvene zaštite svim građanima Republike Hrvatske te ekonomičnog i racionalnog zdravstvenog sustava koji je fleksibilan i prilagodljiv potrebama stanovništva. Iz administratora, specijalist javnog zdravstva mora se preobraziti u poduzetnika.

Ministarstvo zdravstva je u suradnji sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje po prvi puta ponudilo Zavodima za javno zdravstvo financiranje javno zdravstvenih timova, čime je struka prepoznata i priznata. Državi je potrebna kvalitetna ocjena zdravstvenog stanja, kvalitetni i učinkoviti preventivni programi, kvalitetno planiranje zdravstvene zaštite uključujući kadrove, normative, standarde i postupnike, te kvalitetna evaluacija provedbe zdravstvene politike.

Što Država traži za uzvrat? Mogućnost relevantne ocjene zdravstvenog stanja u Republici Hrvatskoj u svakom trenutku. Unatoč sustavnom prikupljanju podataka kako od strane HZZO-a tako i od strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, vrlo je teško pravovremeno dobiti odgovarajuće zdravstvene pokazatelje. U gomilama papira koje putuju kroz zdravstveni sustav, obrazaca koji se svakodnevno ispunjavaju, očito da se gubi pravi smisao prikupljanja podataka, a administracija, u što je pretvorena zdravstvena statistika posljednjih desetljeća postaje samoj sebi svrha, troma, neučinkovita i nepouzdana. Specijalist javnog zdravstva u svakom trenutku mora znati što mu je cilj. Cilj mu je, na temelju pokazatelja dijagnosticirati zdravstveno stanje populacije te djelovati u smislu terapije, učinkovitom zdravstvenom intervencijom. U pretpostavljenom sustavu savršeno točnih zdravstveno statističkih podataka, specijalist javnog zdravstva ne bi bio ni potreban. Svatko bi mogao na temelju predočenog donijeti ocjenu. Specijalist javnog zdravstva mora znati kako na jednostavan i brz način u sustavu nesavršenih podataka donijeti relevantnu ocjenu. On mora tražiti na puno mjesta, on mora gledati gdje drugi ne gleda, on mora projicirati, predviđati, povezivati i stvarati kompletne slike iz nekompletnih dijelova. Iz takve slike, u svakom se trenutku moraju moći izdvojiti prioritete te definirati ciljevi, kako kratkoročni tako i dugoročni. I na kraju Država traži da se ciljevi ostvare. Država traži učinkovitu akciju u vidu zdravstvene intervencije koja će uz adekvatno planiranje biti ekonomski prihvatljiva jednostavno provediva te prihvaćena od strane onih kojima je namijenjena, građana Republike Hrvatske.

Samo učinkovito javno zdravstvo okrenuto zdravlju građana jamči učinkovitost cjelokupnog zdravstvenog sustava, budući da je upravo javno zdravstvo poveznik cjelokupnog sustava.

U tom smislu, Katedra za javno zdravstvo i Hrvatsko društvo za javno zdravstvo moraju biti nositelji javno zdravstvene ideje, evaluatori i korektori zdravstvene politike te značajni partneri u zdravstvenom sustavu.